

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Torkonjestraat (Kortrijk, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2017D211
Januari 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog: Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....	7
---	---

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

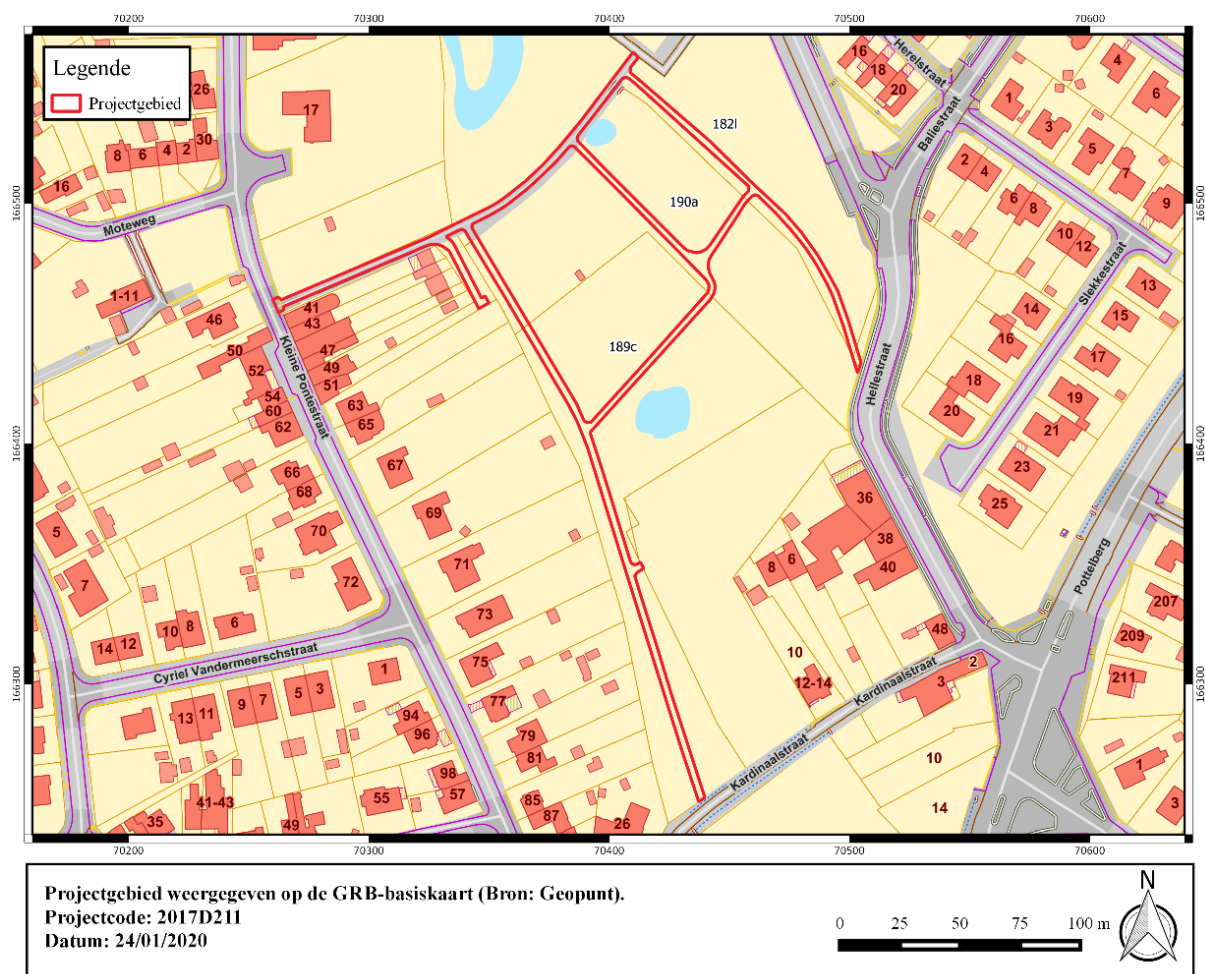

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert BVBA Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Kortrijk
	Deelgemeente	Marke
	Postcode	8510
	Adres	Torkonjestraat
	Toponiem	Torkonjestraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 70259$ $Y_{\min} = 166251$ $X_{\max} = 70504$ $Y_{\max} = 166562$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Kortrijk/Marke, Afdeling 6, Sectie B, nr's: 190a (partim), 182l (partim), 189c (partim), openbare weg (zonder nummer) Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt)

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de aanleg van verschillende paden op een terrein dat wordt omsloten door de Hellestraat, Kleine Pontestraat en Kardinaalstraat te Marke, deelgemeente van Kortrijk. Het onderzoeksgebied is ca. 2470 m² groot en is heden grotendeels in gebruik als grasland. Deze archeologienota is een wijziging van de reeds bekrachtigde archeologienota met ID 4900 naar aanleiding van een wijziging in geplande werken. Deze geplande werken omvatten de aanleg van verschillende paden en het verwijderen van graszoden. De gecombineerde oppervlakte van de nieuwe paden bedraagt 2470 m², de maximale diepte van deze ingreep bedraagt maximaal 60 cm onder het maaiveld. De oppervlakte waar de graszoden wordt verwijderd bedraagt ca. 450 m².

Landschappelijk gezien is het onderzoeksgebied gelegen in het Leiebekken. Het terrein bevindt zich op de noordelijke flank van een uitloper van een meer zuidwaarts gelegen heuvelrug. Ten noordwesten van het terrein stroomt de Markebeek noordoostwaarts richting de Leie. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van laat-Pleistocene tot vroeg-Holocene eolische afzettingen. Het onderzoeksgebied helt in significante mate af richting het noorden en de vallei van de Markebeek. De potentiële bodemerosiekaart geeft aan dat het terrein zeer gevoelig is aan afspoelingsprocessen. De bodemkaart geeft een bodem weer bestaand uit zandleem waarbij lokaal een E-horizont bewaard kan zijn of colluvium afgezet. De locatie, op de overgang van hoger gelegen terrein en de lager gelegen vallei van de Markebeek moet een beduidende aantrekkingskracht hebben gehad op rondtrekkende gemeenschappen jager-verzamelaars.

Cartografische bronnen wijzen op een open en ruraal karakter van het onderzoeksgebied en de omgeving. Op de Ferrariskaart is het onderzoeksgebied grotendeels ingekleurd als akkerland. Ten noorden van het onderzoeksgebied is een omwalde hoeve weergegeven, ook ten zuiden van het terrein is een vierkantshoeve afgebeeld. Tegen de noordoostelijke grens van het onderzoeksgebied is een gebruik als grasland aangegeven. Doorheen de 19^e eeuwse kaarten wordt het huidige stratenpatroon herkenbaar. Inzake het landgebruik is weinig tot geen verandering merkbaar. Op de orthofotosequentie is weinig tot geen evolutie merkbaar, het terrein is de voorbije decennia in gebruik als grasland.

Noemenswaardig is de mechanische prospectie uitgevoerd ter hoogte van de zuidelijke grens van het plangebied. Hier kwam een greppelsysteem en enkele kuilen uit de Romeinse periode aan het licht. Mogelijk gaat het om een enclosure (CAI 211363). Op zo'n 1,5 km ten zuidwesten van het projectgebied konden paalkuilen met aardewerk en een volmiddeleeuwse nederzetting opgemerkt worden (CAI 76947). Op 1,7 km ten noordwesten van het plangebied werd in 2013 een opgraving uitgevoerd. Er werden lithisch materiaal uit de steentijd, een kuil met intacte potten uit de bronstijd, grachten en gebouwen uit de ijzertijd, Romeinse bewoningssporen en greppels uit de middeleeuwen aangetroffen (CAI 159843). Binnen de straal van 2 km zijn een veelvoud aan oppervlakteprospecties aangeduid. Deze werden uitgevoerd in het kader van verschillende licentiaatsverhandelingen voor de vakgroep archeologie aan de Universiteit Gent. Tijdens deze prospectiecampagnes in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn een veelvoud aan artefacten uit meso- en neolithicum gerecupereerd. Naast deze lithische artefacten zijn ook materiële resten uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen gerecupereerd. Ten slotte konden op basis van cartografische bronnen meerdere sites met walgracht uit de late middeleeuwen opgemerkt worden.

Op basis van de beschikbare gegevens kan ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. De verwachting bestaat uit zowel

artefactensites en resten van bewoning of andere activiteiten bestaand uit bodemsporen. Echter wordt, vanwege de beperkte oppervlakte en lineaire vorm van de geplande werken, een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken op het terrein omsloten door Hellestraat, Kleine Pontestraat en Kardinaalstraat te Marke worden geen verdere onderzoeksdaten aanbevolen. Hoewel er op basis van de landschappelijke situatie en de gekende waarden in de omgeving een trefkans inzake vondsten- en sporenarcheologie afgeleid kan worden, kan bijkomend onderzoek niet leiden tot enige kenniswinst. Gelet het lineaire karakter en de beperkte oppervlakte van de ingrepen ontbreekt een relevant ruimtelijk kader. Indien bij verder onderzoek archeologische resten worden aangesneden kunnen deze nooit hun ruimtelijke context onderzocht worden. Meer dan een contextloze indicator voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan niet verwacht worden. De kans dat verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, ter hoogte van de geplande werken nog kan leiden tot wezenlijke kenniswinst is dermate beperkt dat een doorlopend onderzoekstraject niet langer verantwoord kan worden.

Uiteraard dient de uitvoerder van de geplande werken zich bewust te zijn van de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de aanleg van verschillende paden op een terrein aan de Hellestraat te Marke, deelgemeente van Kortrijk. Op basis van de beschikbare gegevens kan ter hoogte van het projectgebied uitgegaan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Vanwege de beperkte oppervlakte en de lineaire vorm van de geplande ingrepen worden bijkomende archeologische onderzoeksdaten als weinig zinvol beschouwd. De kans dat verder onderzoek, in eender welke vorm, nog kan leiden tot enige kenniswinst wordt als minimaal beschouwd.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

VAN RANST, E. & SYS, C. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*. Universiteit Gent.